

**Materiały szkoleniowe z zakresu prawa przeciwdziałania przemocy w rodzinie – stan
prawny grudzień 2018 r. Opracował: dr Grzegorz Wrona**

DRUK SEJMOWY 3050

Projekt z dn. 22.10.2018 r.

U S T A W A

z dnia ..... 2018 r.

**o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia
2016/679^{1),2)}**

Art. 90. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) w art. 9c:

1) **ust. 1 otrzymuje brzmienie:**

„1. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 9b, przetwarzają:

1) dane osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

- a) imię i nazwisko,**
- b) imiona rodziców,**
- c) wiek,**
- d) adres miejsca zamieszkania lub pobytu,**
- e) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lub inny sposób kontaktu, jeżeli posiada,**
- f) stan zdrowia,**
- g) nałogi,**
- h) skazania, orzeczenia o ukaraniu, inne orzeczenia wydane w postępowaniu sądowym lub administracyjnym,**
- i) sytuacja rodzinna,**
- j) sytuacja zawodowa i źródła utrzymania,**
- k) sytuacja mieszkaniowa;**

---

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2).

- 2) dane innych osób pozostających we wspólnym gospodarstwie z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, lub z osobą stosującą przemoc w rodzinie:
    - a) imię i nazwisko,
    - b) stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie,
    - c) wiek,
    - d) sytuacja zawodowa i źródła utrzymania,
    - e) w przypadku dzieci – dane szkoły i klasy, do której uczęszcza dziecko;
  - 3) dane osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, oraz osób stosujących przemoc w rodzinie:
    - a) imię i nazwisko,
    - b) wiek,
    - c) stan cywilny,
    - d) adres miejsca zamieszkania lub pobytu,
    - e) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lub inny sposób kontaktu, jeżeli posiada,
    - f) stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
    - g) stan zdrowia,
    - h) nałogi,
    - i) skazania, orzeczenia o ukaraniu, inne orzeczenia wydane w postępowaniu sądowym lub administracyjnym,
    - j) sytuacja zawodowa i źródła utrzymania;
  - 4) dane osób zgłaszających podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie oraz świadków przemocy:
    - a) imię i nazwisko,
    - b) adres miejsca zamieszkania,
    - c) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej lub inny sposób kontaktu, jeżeli posiada.”;
- 2) dodaje się ust. 4-7 w brzmieniu:

„4. Poza przypadkami wskazanymi w ustawie do dokumentacji wytworzonej przy realizacji zadań, o których mowa w art. 9b, dostęp mają wyłącznie członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych oraz osoby wskazane w ust. 1 pkt 1 i 3.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mają dostęp do dokumentacji, z wyłączeniem dostępu do dokumentacji zawierającej dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób zgłaszających podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, których udostępnienie mogłoby spowodować zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie lub osób zgłaszających podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, w szczególności z wyłączeniem dostępu do:

- 1) formularzy „Niebieska Karta” zawierających dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 2) protokołów z posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, chyba że dotyczą wyłącznie działań podejmowanych wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, oraz osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) notatek i dokumentów wytworzonych przy realizacji zadań, o których mowa w art. 9b, chyba że dokumenty te dotyczą wyłącznie działań podejmowanych wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, oraz osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) innych dokumentów zgromadzonych przy realizacji zadań, o których mowa w art. 9b, których udostępnienie mogłoby spowodować zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie bądź osób zgłaszających podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie.

6. Administratorem danych przetwarzanych na podstawie przepisów niniejszego artykułu jest ośrodek pomocy społecznej zapewniający obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego.

7. Zabezpieczenia stosowane przez administratora danych w celu ochrony danych osobowych polegają co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.”.

KODEKS KARNY

Art. 207 [Znęcanie się]

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 23 maja 2017 r. III KK 157/17

Przestępstwo z art. 207 § 1 KK może być popełnione także w zamiarze ewentualnym, choć poglądy doktryny i orzecznictwa są w tej kwestii niejednolite.

Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 9 grudnia 2016 r. IV KK 404/16

W odniesieniu do czynu z art. 207 § 1 KK - sąd odwoławczy zwrócił uwagę na podejmowanie działań obronnych przez synów oskarżonego - w celu odparcia ataków z jego strony - co uniemożliwiło przypisanie mu fizycznego znęcania się nad nimi. Miał też w polu uwagi zachowanie pokrzywdzonej, albowiem nie ukrywała ona, że wcześniej miały miejsce sytuacje, w których nie mogła powstrzymać agresji oskarżonego inaczej, jak używając siły. Tego rodzaju incydentalne zachowania nie odpowiadały jednak - czasookresem ani natężeniem - działaniu oskarżonego. Pokrzywdzona nie inicjowała tempore criminis zachowań agresywnych o intensywności porównywalnej z przemocą, której dopuszczał się oskarżony, tylko działania obronne. Nieuprawnione więc i gołosłowne są sugestie o „wzajemności” przemocy.

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Art. 248 [Przedstawienie dokumentu]

§ 1. Każdy obowiązany jest przedstawić na zarządzenie sądu w oznaczonym terminie i miejscu dokument znajdujący się w jego posiadaniu i stanowiący dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że dokument zawiera informacje niejawne.

§ 2. Od powyższego obowiązku może uchylić się ten, kto co do okoliczności objętych treścią dokumentu mógłby jako świadek odmówić zeznania albo kto posiada dokument w imieniu osoby trzeciej, która mogłaby z takich samych przyczyn sprzeciwić się przedstawieniu dokumentu. Jednakże i wówczas nie można odmówić przedstawienia dokumentu, gdy jego posiadacz lub osoba trzecia obowiązani są do tego względem chociażby jednej ze stron albo gdy dokument wystawiony jest w interesie strony, która żąda przeprowadzenia dowodu. Strona nie może ponadto odmówić przedstawienia

Art. 261 [Prawo odmowy zeznań]

§ 1. Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka, z wyjątkiem małżonków stron, ich wstępnych, zstępnych i rodzeństwa oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osób pozostających ze stronami w stosunku przysposobienia. Prawo odmowy zeznań trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia. Jednakże odmowa zeznań nie jest dopuszczalna w sprawach o prawa stanu, z wyjątkiem spraw o rozwód.

§ 2. Świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytanie, jeżeli zeznanie mogłoby narazić jego lub jego bliskich, wymienionych w paragrafie poprzedzającym, na odpowiedzialność karną, hańbę lub dotkliwą i bezpośrednią szkodę majątkową albo jeżeli zeznanie miałyby być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej.

Duchowny może odmówić zeznań co do faktów powierzonych mu na spowiedzi.

Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych © Ministerstwo Sprawiedliwości 2012-2018
NeuroScope, NeuroGram © 1992-2018 Neurosoft Sp. z o.o.

Sygn. akt VIII Ns 788/15 POSTANOWIENIE 27 października 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 23 października 2015 r. we W.

sprawy z wniosku P. P.

przy udziale J. P.

o zobowiązanie do opuszczenia mieszkania

postanawia:

I. oddalić wniosek;

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

Wnioskodawczyni P. P. i jej ojciec – uczestnik postępowania J. P. są współwłaścicielami w udziałach po ½ części nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu IV. Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...).

We wskazanym lokalu wnioskodawczyni zamieszkuje razem z uczestnikiem J. P., matką - byłą żoną uczestnika oraz małoletnim bratem - synem uczestnika.

[dowody: - okoliczności bezsporne,

- umowa darowizny z 28.03.2013 r. - akt notarialny rep. (...) – k. 10 – 11,

- odpis skrócony aktu urodzenia P. P. k. 12,

- przesłuchanie wnioskodawczyni P. P., protokół elektroniczny z 23 października 2015 r.]

Uczestnik postępowania J. P. ma stwierdzoną chorobę psychiczną z rozpoznaniem zaburzeń afektywnych dwubiegunowych, z powodu której leczy się psychiatrycznie od 2010 r.

Przebieg choroby uczestnika postępowania charakteryzuje się wielomiesięcznymi okresami wyciszenia, gdy zażywa on regularnie leki i stosuje się do wskazań lekarskich oraz epizodami maniakalnymi, spowodowanymi odstawieniem leków.

W okresach pogorszenia stanu zdrowia i występowania epizodów maniakalnych z objawami psychotycznymi, które zwykle trwają około miesiąca i kończą się hospitalizacją, uczestnik postępowania J. P. stosuje agresję słowną wobec swojej byłej żony E. P., którą m.in. publicznie pomawia o prostytuowanie się, wyzywa wulgarnymi słowami, kradnie papierosy, podsłuchuje jej rozmowy, jest o nią chorobliwie zazdrosny. Ublży również swojemu synowi z powodu otyłości.

Stan wzmożonej pobudliwości – maniakalny uczestnika postępowania pojawia się po zaprzestaniu przyjmowania przez niego leków, wpada on wówczas w ciąg alkoholowy.

Zachowanie uczestnika w trakcie nawrotów choroby jest uciążliwe dla bliskich. J. P. wraca do domu nocą pod wpływem alkoholu, zakłócając sen domowników. Zdarzyło mu się zostawić klucze od mieszkania oraz dokumenty w taksówce. Miało miejsce zdarzenie, że latem włączył ogrzewanie, a także sytuacja kiedy porysował pisakiem meble w domu czy groził podpaleniem mieszkania.

Uczestnik postępowania nie kontroluje wskazanych zachowań. Nie jest w stanie wyjaśnić powodu dla którego odstawia przyjmowanie leków. Po odbytych leczeniach, negatywne objawy chorobowe ustępują i zachowanie J. P. normuje się.

Z powodu choroby psychicznej uczestnik postępowania był siedmiokrotnie hospitalizowany, ostatnio w okresie od 17 czerwca do 14 lipca 2015 r.

W przeszłości uczestnik postępowania nadużywał alkoholu, uczęszczał na spotkania AA.

[dowody: - opinia psychologiczna z 05 października 2012 r. – k. 13,

- karta informacyjna z 14.07.2015 r. – k. 32,

- karta konsultacyjna izby przyjęć – k. 50,

- postanowienie z 14 października 2010 r. akta o sygn. III RNs 1169/10,

- postanowienie z 16 lipca 2012 r. akta o sygn. III RNs 811/12,

- postanowienie z 08 października 2012 r. akta o sygn. III RNs 1085/12,

- postanowienie z 31 lipca 2014 r. akta o sygn. III RNs 1051/14,

- fotografie k. 14-15;

- zeznania świadka B. M., protokół elektroniczny z 07 sierpnia 2015r.,

- zeznania świadka B. J., protokół elektroniczny z 07 sierpnia 2015r.,

- przesłuchanie uczestnika postępowania, protokół elektroniczny z 23 października 2015 r.

- przesłuchanie wnioskodawczynie, protokół elektroniczny z 23 października 2015 r.]

W mieszkaniu wnioskodawczynie oraz uczestnika postępowania na początku choroby J. P. w 2012 r. często dochodziło do interwencji Policji.

W późniejszym okresie doszło do niej 17 czerwca 2014 r., kiedy wezwano pogotowie ratunkowe i uczestnik został przewieziony do szpitala psychiatrycznego na leczenie, a ostatnio 15 czerwca 2015 r. wnioskodawczynie zgłosiła negatywne zachowania J. P. w miejscu zamieszkania

Po interwencji Policji 17 czerwca 2014 r. Zespół (...) ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we W. wszczął procedurę i założył Niebieską Kartę celem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy dotkniętym przemocą ze strony J. P. E. P. i jej synowi.

Procedura Niebieskiej Karty została zakończona 17 czerwca 2015 r. z uwagi na brak interwencji oraz niepokojących sygnałów. Od dnia interwencji J. P. utrzymuje abstynencję, kontynuuje leczenie psychiatryczne. Brak było incydentów przemocy, ani interwencji Policji.

[dowody:- informacja KP W. k. 41,

- notatka urzędowa z 18 lipca 2014 r. k. 42,

- notatka urzędowa z 15.06.2015 r. k. 43,

- akta postępowania KP W. RSD 1482/15 k. 47-53,

- dokumentacja procedury Niebieska Karta w rodzinie P. k. 54-69,

- protokół z zakończenia procedury (...) k. 69,

- zeznania świadka Z. P., protokół elektroniczny z 07 sierpnia 2015)

Matka wnioskodawczyni E. P. 08 czerwca 2015 r. złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa przez J. P. polegające na znęcaniu się psychicznym, a 09 lipca 2015 r. wydano postanowienie o wszczęciu dochodzenia przeciwko J. P. o przestępstwo określone w art. 207 § 1 k.k.

Przesłuchana w tym postępowaniu w charakterze świadka wnioskodawczyni P. P. 20 sierpnia 2015 r. zeznała, że J. P. nie znęca się nad nią ani nad jej bratem, czepia się ich i ma swoje uwagi, ale gdy mu odpowiedzą to słucha się ich i daje im spokój. Zeznała również, że od 20 lipca 2015 r. uczestnik nie wywołuje awantur, jest spokojny i bierze lekarstwa.

[dowód: akta postępowania KP W. RSD 1482/15 k. 47-53]

Wnioskodawczyni P. P. nie jest obiektem agresywnych zachowań uczestnika postępowania J. P.. Przeciwnie, jest osobą która spośród domowników ma z nim najlepszy kontakt, potrafi porozumieć się z uczestnikiem postępowania w sprawach bieżących życia codziennego, co czyni również w imieniu pozostałych domowników.

Aktualnie zachowanie uczestnika postępowania nie budzi zastrzeżeń. Od lipca 2015 r. uczestnik postępowania regularnie przyjmuje leki, jest spokojny, uczęszcza na comiesięczne wizyty psychiatryczne. Uczestnik partycypuje w kosztach utrzymania wspólnego mieszkania, płaci także alimenty na dzieci w wysokości 1.000 zł.

Uczestnik postępowania J. P. ma 51 lat, wykształcenie średnie techniczne, pracuje zawodowo jako monter.

[dowody:- przesłuchanie wnioskodawczyni, protokół elektroniczny z 23 października 2015 r.,

- przesłuchanie uczestnika postępowania, protokół elektroniczny z 23 października 2015 r.]

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Wniosek podlegał oddaleniu.

Materialnoprawną podstawą wniosku jest art. 11a ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390, j.t.), który w ustępie 1. stanowi, że jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania.

W myśl regulacji zawartej w art. 11a ust. 2 u.p.p.r. sprawę dotyczącą zobowiązania do opuszczenia mieszkania osoby stosującej przemoc w rodzinie sąd rozpoznaje w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

Nałożenie obowiązku opuszczenia mieszkania może mieć miejsce w przypadku stosowania przemocy w rodzinie, której legalną definicję wprowadził art. 2 pkt 2 powołanej ustawy, określając przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Tytułem wstępu należy wyjaśnić, iż przepis art. 11a pozwala na sądowe (z wykorzystaniem prawa cywilnego) nałożenie, na wniosek osoby dotkniętej przemocą, obowiązku opuszczenia mieszkania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie, a następnie wykonanie tego obowiązku. Warunkiem uruchomienia procedury przewidzianej w art. 11a powołanej ustawy jest wspólne zamieszkiwanie (wspólne zajmowanie mieszkania) osoby stosującej przemoc i ofiary tej przemocy. Do opuszczenia mieszkania może zostać zobowiązany członek rodziny. W ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pojawia się definicja legalna członka rodziny (art. 2 pkt 1), która ma charakter normatywnie wiążący. Definicja ta odwołuje się przede wszystkim do objaśnienia wyrażeń ustawowych zawartych w art. 115 k.k. Według § 11 tego artykułu osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Wreszcie warunkiem wszczęcia postępowania sądowego w przedmiocie zobowiązania do opuszczenia mieszkania jest "żądanie" (wniosek) ofiary przemocy ("osoby dotkniętej przemocą"). Nie może takiego wniosku złożyć inna osoba, np. świadek przemocy lub osoba jedynie wspólnie z ofiarą zamieszkująca, w stosunku do której przemoc nie jest stosowana. Nie jest także możliwe podjęcie stosownego postępowania przez sąd z urzędu. Stosowny wniosek może złożyć prokurator, do czego uprawniają go przepisy określające udział tego organu w postępowaniu cywilnym (tak Andrzej Kiełtyka, *Komentarz do art.11(a) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Lex Omega, stan prawny 27.03.2015*).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należało, iż przesłanki zastosowania art. 11a powołanej ustawy nie zostały spełnione, skutkiem czego wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Przede wszystkim, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, opartego na dowodach z dokumentów oraz osobowych źródłach dowodowych w postaci zeznań świadków i przesłuchaniu wnioskodawczynie oraz uczestnika postępowania, wnioskodawczynie nie jest osobą dotkniętą przemocą ze strony uczestnika postępowania. Tym samym nie posiada ona legitymacji czynnej dla skutecznego złożenia wniosku o nakazanie uczestnikowi opuszczenia mieszkania. Jak wynika bezpośrednio z przesłuchania wnioskodawczynie, mające miejsce w przeszłości agresywne zachowania uczestnika postępowania takie jak obraźliwe komentarze, wyzwiska, nie były do niej skierowane, natomiast była ona świadkiem takich zachowań uczestnika postępowania w stosunku do pozostałych domowników, to jest młodszego brata wnioskodawczynie i jej matki – byłej żony uczestnika. Powyższe potwierdzają również dowody z dokumentów zgromadzonych w sprawie w postaci notatek Policji oraz dowody zgromadzone w postępowaniu przygotowawczym - dochodzeniu przeciwko J. P. o przestępstwo określone w art. 207 § 1 k.k., gdzie wnioskodawczynie przesłuchana w charakterze świadka 20 sierpnia 2015 r. zeznała, że J. P. nie znęca się nad nią ani nad jej bratem, czepia się ich i ma swoje uwagi, ale gdy mu odpowiedzą to słucha się ich i daje im spokój. Dodatkowo wskazała, że uczestnik postępowania całą agresję wyładowuje na byłej żonie oraz, że od 20 lipca 2015 r. uczestnik nie wywołuje awantur, jest spokojny i bierze lekarstwa. Powyższe wnioskodawczynie potwierdziła podczas przesłuchania w niniejszej sprawie na rozprawie 23 października 2015 r. Tym samym wnioskodawczynie konsekwentnie zaprzecza, aby była ofiarą przemocy uczestnika postępowania, wskazując nawet, iż to właśnie ona ma z nim najlepszy kontakt, potrafi się z nim porozumieć, co czyni także na prośbę swojej mamy. Jak wskazała wnioskodawczynie powodem dokonania na jej rzecz darowizny udziału we własności nieruchomości była właśnie okoliczność, że to ona potrafi porozumieć się z uczestnikiem postępowania w sprawach bieżących życia codziennego.

W tym miejscu wskazać należy, iż w toku przesłuchania wnioskodawczynie wyjaśniła, że wniosek w niniejszej sprawie został złożony przez nią ze względu na to, iż jest ona współwłaścicielem lokalu mieszkalnego. Tymczasem podkreślenia wymaga, iż z punktu widzenia nałożenia obowiązku przewidzianego w art. 11a u.p.p.r. nie ma znaczenia, kto i jaki posiada tytuł prawny do zajmowania mieszkania. Przepis nie wyklucza zobowiązania do opuszczenia mieszkania osoby, która posiada wyłącznie taki tytuł, gdyż w wyniku orzeczenia sądowego tytułu prawnego do zajmowania mieszkania osoba ta nie traci. Następuje czasowe (ale bez wskazania czasu trwania) ograniczenie prawa do korzystania z mieszkania. Orzeczenie sądowe może być zmienione lub uchylone w razie zmiany okoliczności (S. S., *Ustawa...*, s. 159).

Poza brakiem legitymacji czynnej wnioskodawczynie, który stanowi samodzielną przesłankę oddalenia wniosku, wskazać także należy, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby zachowanie uczestnika postępowania polegało na stosowaniu przemocy, której definicja zawarta jest w art. 2 pkt 2 powołanej ustawy. W szczególności, z uwagi na specyfikę choroby psychicznej uczestnika postępowania nie sposób zarzucić mu umyślności w działaniu. Jak wskazał J. P. podczas przesłuchania, czasem przestaje brać leki, jednak nie wie czemu. Uczestnik postępowania nie kontroluje wskazanych zachowań. Nie jest w stanie wyjaśnić powodu dla którego odstawia przyjmowanie leków, co skutkuje pogorszeniem stanu zdrowia i występowaniem epizodów maniакаlnych. Zachowania wynikające z choroby nie są celowe, wynikają ze stanu wzmożonej pobudliwości. Co więcej, jak wynika z bezspornych w tym zakresie ustaleń stanu faktycznego, potwierdzonych nie tylko w przesłuchaniu wnioskodawczynie i uczestnika, ale także ustaleniami Zespołu (...) ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we W., który wszczął procedurę Niebieskiej Karty, a następnie zakończył ją 17 czerwca 2015 r., od dnia interwencji J. P. utrzymuje abstynencję, kontynuuje

leczenie psychiatryczne, brak było incydentów przemocy, ani interwencji Policji. W tych okolicznościach nie sposób ustalić, aby zachowanie uczestnika postępowania wyczerpywało znamiona przemocy w rodzinie, określone art. 2 pkt 2 powołanej ustawy.

Wreszcie, dla wypełnienia dyspozycji art. 11a powołanej ustawy konieczne jest, aby zachowanie polegające na stosowaniu przemocy w rodzinie czyniło szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie. Wnioskodawczyni nie wykazała przy tym, aby skierowane wobec niej zachowania uczestnika postępowania nie tylko miały charakter przemocy psychicznej, ale także aby czyniły szczególnie uciążliwym wspólne z nim zamieszkiwanie. Tymczasem zachowanie polegające na stosowaniu przemocy w rodzinie musi czynić "szczególnie" (tzn. że coś wyróżnia się na tle innych podobnych zjawisk bądź zakres lub natężenie tego jest większe niż zwykle - *Inny słownik języka polskiego*, t. 2, P-Ż, red. M. Bańko, Warszawa 2000, s. 741) "uciążliwym" wspólne zamieszkiwanie z innym członkiem rodziny. (...) to trudny do zniesienia, przykry, przeszkadzający swoją obecnością lub zachowaniem (*Inny słownik...*, s. 884-885). Musi wobec tego występować uciążliwość o szczególnie dużym nasileniu, niezwykle, wyjątkowym. Wprawdzie wspólne zamieszkiwanie z osobą chorą psychicznie, przy uwzględnieniu specyfiki choroby zdiagnozowanej u uczestnika postępowania jako zaburzeń afektywnych dwubiegunowych, niesie ze sobą niedogodności, a także element niepewności, jednak należy mieć na względzie, iż zachowania wywołane stanem chorobowym nie są przez uczestnika zamierzone.

Mając na względzie powyższe ustalenia stanu faktycznego oraz oparte na nich rozważania, w ocenie Sądu wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie, o czym orzeczono jak w punkcie I. sentencji postanowienia.